

До катедра Наказателноправни науки
към ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“,
До научното жури, назначено от Ректора
на СУ „Св. Климент Охридски“.

С Т А Н О В И Щ Е

От проф. д-р Румен Владимирев, преподавател по наказателно и международно наказателно право в Нов Български Университет,

За дисертационния труд на тема: „Отнемане на имущество в полза на държавата при изпиране на пари“,

Автор: Доротея Иванова Мишкова - Кехайова, докторант на самостоятелна подготовка в катедра Наказателноправни науки към ЮФ на СУ, за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“ по професионалното направление Право 3.6, научна специалност „Наказателно право“.

1. Обща характеристика на дисертационния труд.

Дисертационният труд е с общ обем от 198 страници. Използваната библиография включва над 80 заглавия на кирилица и латиница, бележките под линия са 259. Структурно трудът е изграден по класическата схема от въведение, три глави и заключение. Отделно в началото има списък на съкращенията, а накрая – списък с използваните източници.

Във **въведението** се акцентира върху актуалността и значимостта на темата в обществен, теоретичен и практически план и в конспектиран вид се определя поредността на подлежащите на изследване и анализ проблеми.

Глава първа е озаглавена „Изпирането на пари по наказателното право“. В отделни параграфи се разполага изложението относно: възникването и развитието на правните инструменти за противодействие

на изпирането на пари; необходимостта от противодействие срещу това международно значимо отрицателно обществено-правно явление и; уредбата на изпирането на пари в българското наказателно право.

Глава втора има заглавие „Отнемане на имущество в полза на държавата“. В нея се съдържат четири параграфа посветени: на понятието и основните режими на такова отнемане; на основните модели на отнемането в сравнителноправен и перспективен аспект; на отнемането на имущество според европейските стандарти във връзка с ЕКЗПЧОС и накрая - на отнемането на имущество в полза на държавата според българското право.

Глава трета е назована „Отнемане на имущество в полза на държавата при изпиране на пари съгласно международното право, правото на европейския съюз и българското право“. В пет параграфа се разглеждат въпросите, свързани с отнемане на имущество в полза на държавата, уредени в международните договори, в производното право на ЕС, в българското наказателно право, както и по реда на ЗОПДНПИ и на ЗАНН. В последния пети параграф са изведени и обосновани предложения де леге ференда.

Накрая, в **заклучението** се обобщават основните резултати от изследването и се формулират някои тези и изводи предимно от криминологично естество.

2. Приноси и постижения в дисертационния труд.

В приложения автореферат докторантът е изготвил справка за по-съществените приноси в дисертационния труд, които са обособени в девет точки. Като цяло те могат да се споделят. Тук на фона на безспорната актуалност и значимост на темата, следва да се добави още ясният и точен език, добрият научен стил и академичен подход на анализа, които способстват работата да се чете гладко и увлекателно. Без съмнение трудът ще бъде важен и полезен както за усъвършенстване на законовата уредба на отнемането на имущество в полза на държавата, така и за теорията и за съдебната практика.

3. Критични бележки и препоръки.

Както към всяко научно съчинение, така и към настоящото могат да се отправят някои бележки и препоръки за неговото усъвършенстване във връзка с бъдещото му издаване като монография. В този смисъл е и моята **препоръка** за публикуване на труда, след съобразяване с бележките на рецензентите и на другите участници в научното жури.

Към дисертационния труд може да се отправят някои **общи бележки**. Има какво да се желае за по-голямо задълбочаване в анализа на проблемите, за да се намалят криминологичните и международноправните аспекти в изложението и да се увеличат и засилят наказателноправните. Забелязва се, че при разглеждане на проблемите на отнемането на имущество в полза на държавата, като че ли не се отчита в достатъчна степен значението на **обществения интерес**. Аргументирането на научни тези или становища не винаги изразява **баланса** между защита на правата на човека /дееца/ и факта, че имуществото, подлежащо на отнемане е било придобито от него или друго чрез престъпление, друго общественоопасно деяние или по съмнителен или необясним начин. Това особено важи по повод анализа на ЗОПДНПИ.

Може да се направят и някои бележки относно **структурата и съдържанието** на работата. В глава втора и трета има редица повторения и в заглавието и в изложението, което насочва към тяхното обединяване и съкращаване. В параграф трети на глава първа е допусната структурна логическа непрецизност. Тя се изразява в това, че най-напред в т.3 се прави съпоставяне на изпирането на пари с вещното укривателство и след това в т.4 се разглежда правната уредба на изпирането на пари, вместо да е обратно. На някои места в изложението би било добре да се сочат примери за илюстрация на твърдяното. Не са използвани и всички монографични издания у нас, относими към темата. Също макар и да са дребни пропуски, но липсата на изписване на параграфите и особено липсата на посочване номерата на страниците на главите и параграфите в съдържанието, определено затрудняват читателя.

Най-сетне, необходимо е да се преосмислят някои от **предложенията** **де** **леге** **ференда**.

- например за систематическото място на престъплението изпиране на пари. Специално сегашната му уредба в глава VII на особената част никак

не ограничава неговия приложен обхват, така както не го ограничава и уредбата на трафика на хора в глава II на особената част.

- неоправдано ограничаване на обхвата обаче, представлява предложението субектът на изпирането да е различен от субекта на първичното престъпление, макар че това предложение се съгласува с идеята на докторанта, изпирането на пари да бъде в глава V на особената част, в раздела за вещното укривателство.

- обратно, неоправдано разширяване на приложния обхват представлява предложението да отпадне изискването в чл.53, ал. 1, б. „б“ НК, предметът на престъплението да принадлежи на виновния. В случая заради изключението /изпиране на пари/ се предлага да се промени правилото, което е недопустимо. За изпирането на пари нещата трябва да се уредят специално по подобие уредбата за отнемане предмета на контрабандата /чл.242, ал. 7 НК/. /Такова предложение отдавна е направено в моята монография „Защита на финансово-данъчната система от правонарушения“, изд. Фенея 2005г., с. 158/.

4. Заключение.

Изложените в становището бележки и препоръки не са от такъв характер, че да надделяват над приносите. Напротив, положени са значителни усилия и са постигнати достатъчни и съществени научни резултати. За това несъмнено е допринесла не само солидната теоретична подготовка на докторанта, но и нейната практическа работа като съдия по наказателни дела в СГС. Считам, че са изпълнени безусловно критериите и изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Ето защо се налага категоричният извод, че на дисертационния труд трябва да се постави **положителна оценка**, а на автора на труда съдия Доротея Кехайова – да се даде образователната и научна степен **„ДОКТОР“**.

28.05.2015г.

С уважение:

Гр.София

/Проф. д-р Р. Владимиров/